

Уредба о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2023. години

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2023. години, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ПРОГРАМ

ПОДСТИЦАЊА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ РАЗВОЈНЕ ПРОЈЕКТЕ У 2023. ГОДИНИ

1. ПРЕДМЕТ

Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22) члан 8, у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, функција 410 – Општи, економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 1.982.499.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведеног износа, 900.000.000,00 динара је намењено за реализацију Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2023. години (у даљем тексту: Програм).

За реализацију Програма могу се користити и средства опредељена Уредбом о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2020. години („Службени гласник РС”, број 5/20) у износу који ће бити утврђен извештајем Фонда за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд), а која нису утрошена. Такође, могу се користити и средства опредељена Уредбом о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2022. години („Службени гласник РС”, број 4/22) и Уредбом о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2021. години („Службени гласник РС”, бр. 5/21 и 44/21), уколико иста нису пласирана по одобреним захтевима (делимично или у целости) или је извршен повраћај средстава од стране клијента.

Средства за реализацију овог програма представљају de minimis помоћ.

Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства-субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени

лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 – др. закон, 31/11 и 139/14 – др. закон).

Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, правила за доделу бесповратних средстава, финансијски оквир, начин реализације и праћење реализације Програма.

Изрази којима се означавају лица у овом програму односе се подједнако на лица мушког и женског пола без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

У циљу праћења развоја женског предузетништва у Републици Србији, обавезно је вођење евиденције корисника програма са аспекта родне равноправности.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Фондом.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је подршка инвестицијама и подстицај бржем привредном развоју.

Специфични циљеви Програма су:

- повећање вредности и обима производње и промета;
- подстицање равномерног регионалног развоја;
- подршка запошљавању;
- интернационализација пословања и укључивање привредних субјеката у ланце добављача великих система;
- подршка за инвестиције у изградњу и проширење производних капацитета;
- подстицање иновативности, дигитализације и примене нових технологија;
- јачање конкурентности;
- подстицање заштите животне средине.

3. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за:

- куповину, изградњу, доградњу, реконструкцију, адаптацију, санацију, инвестиционо одржавање производног простора или пословног простора који је у саставу производног простора, или простора за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала. Производни простор или пословни простор који је у саставу производног простора, или простор за складиштење сопствених производа, сировина и репроматеријала не може бити купљен од другог привредног субјекта осим у изузетним

случајевима када привредни субјект од кога се купује простор дужи временски период не обавља делатност у том простору, или се купује новоизграђени простор. Изузетно, за привредне субјекте који се баве информационом технологијом и високотехнолошким услугама, средства могу бити употребљена за пословни простор који је намењен за потребе обављања делатности;

– куповину нових или половних (не старијих од пет година) машина и опреме, укључујући алате, као и за доставна возила за превоз сопствених производа и друга транспортна средства која се користе у процесу производње. Средства се не могу користити за набавку ручног алата, односно лаког теретног возила врста Н1;

– трајна обртна средства, која могу да чине највише 10% укупног инвестиционог улагања;

– набавку софтвера и рачунарске опреме.

Продавац непокретности, извођач радова и добављач опреме не може бити повезано лице са корисником кредита у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15). Продавац непокретности може бити и физичко лице, док извођач радова и добављач опреме мора бити предузетник или привредно друштво.

Средства по овом програму се могу одобрити искључиво уколико се на основу расположивих информација може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију.

Средства по овом програму не могу се користити за набавку опреме преваходно намењене даљем изнајмљивању или опреме која ради на принципу самоуслуживања, као ни у сврху шпекулативних радњи.

Средства по овом програму не могу бити употребљена ради обављања следећих делатности:

1. примарна пољопривредна производња;
2. производња дуванских производа;
3. извођење грађевинских радова од стране привредних субјеката који не поседују своју грађевинску оперативу потребну за извођење радова;
4. саобраћај и транспорт;
5. сви облици трговинске делатности;
6. услужне делатности (укључујући услуге смештаја као и консултантске, маркетиншке, рачуноводствене и услуге истраживања тржишта), осим рециклаже, рачунарског програмирања, и других високотехнолошких услуга;

7. штампање и умножавање аудио и видео записа, осим штампарских услуга;
8. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
9. производња и продаја наоружања и војне опреме;
10. производња и промет нафте и деривата нафте;
11. производња електричне енергије, осим уколико је иста намењена за сопствене потребе.
12. производња челика и синтетичких влакана и вађење угља;
13. производња и промет свих производа или активности, које се према домаћим прописима или прихваћеним међународним споразумима, сматрају забрањеним. Изузетно, привредни субјекти који обављају делатност припреме и послуживања хране и пића, могу користити средства по овом програму, али само за набавку опреме за обављање делатности (искључујући ситан инвентар), као и за доставна возила за сопствене потребе (снабдевање и дистрибуција сопствених производа).

Такође, средства се могу користити и за машине и опрему за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката сопствене производње.

Средства по овом програму не могу се користити ни за пројекте и активности привредних субјеката у другим делатностима, ако не доприносе остваривању специфичних циљева Програма.

Средства по овом програму не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре одлуке о додели бесповратних средстава у складу са Програмом. Изузетно, уколико привредни субјект, услед наметања услова од стране добављача и/или продавца, има обавезу претходне уплате аванса и/или депозита из сопствених средстава, уплата наведеног аванса и/или депозита је могућа у максималном износу до 10% вредности улагања према достављеној понуди, профактури, предуговору или уговору, с тим да она представља сопствено учешће подносиоца захтева и не може бити предмет рефундирања.

4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Привредни субјекти који задовоље услове Програма, могу остварити право на финансијску подршку у износу до 20% бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања, односно до 30% бесповратних средстава за привредне субјекте који припадају трећој или четвртој групи развијености у складу са чланом 11. Закона о регионалном развоју („Службени гласник РС”, бр. 51/09, 30/10 и 89/15 – др. закон) и актом Владе којим се утврђује јединствена листа развијености региона и јединица локалне самоуправе. Трећој групи развијености припадају привредни субјекти из недовољно развијених јединица локалне самоуправе, а четвртој групи развијености припадају привредни субјекти из изразито недовољно

развијених јединица локалне самоуправе. Привредни субјекти који припадају трећој или четвртој групи развијености на наведеној територији обављају делатност у седишту или у регистрованом огранку. У случају да се делатност обавља у регистрованом огранку који се налази у трећој или четвртој групи развијености, исти мора бити регистрован најмање годину дана пре подношења захтева. Преостали износ вредности инвестиционог улагања финансираће се из кредита Фонда. Уколико је вредност одобрених средстава мања од вредности траженог улагања, привредни субјект ће, у случају да прихвати одлуку Фонда и решење Комисије за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), наведену разлику до пуне вредности инвестиције обезбедити из сопствених средстава. Учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит Фонда и бесповратна средства) може бити до 10%.

Износ бесповратних средстава не може бити мањи од 75.000,00 динара за предузетнике, односно 250.000,00 динара за правна лица, нити већи од 12.500.000,00 динара за све привредне субјекте.

Уколико подносиоци захтева, за реализацију целокупне вредности пројекта имају потребу за додатним кредитним средствима, разлику до пуне вредности пројекта могу да финансирају из додатног кредита Фонда. У том случају, мења се процентуални однос бесповратних средстава и кредитних средстава у односу на укупно тражена средства, односно увећава се проценат учешћа кредитних средстава у укупно траженим средствима. Такође, подносиоци захтева имају и могућност да део вредности пројекта финансирају сопственим средствима.

Уколико испуњавају услове Програма, предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава до 2.500.000,00 динара, односно до 3.750.000,00 динара за привредне субјекте који припадају трећој или четвртој групи развијености.

Привредни субјекти могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 2.500.000,00 динара, односно преко 3.750.000,00 динара за привредне субјекте који припадају трећој или четвртој групи развијености, уколико испуњавају критеријуме брзорастућег развоја или послују стабилно.

4.1. Финансирање привредних субјеката који испуњавају критеријуме брзорастућег развоја

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних преко 2.500.000,00 динара, односно преко 3.750.000,00 динара у случају да припадају трећој или четвртој групи развијености, уколико задовољавају следеће критеријуме за брзорастуће привредне субјекте:

1) до достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2022. годину, да су на дан 31. децембар 2018. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2018. до 2021. године остварили просечан годишњи раст прихода од редовне делатности/пословних прихода или просечан годишњи раст запослених од минимум 20%;

2) након достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2022. годину, да су на дан 31. децембар 2019. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2019. до 2022. године остварили просечан годишњи раст прихода од редовне делатности/пословних прихода или просечан годишњи раст запослених од минимум 20%.

Услов за брзорастући развој је задовољен уколико су утврђени подаци за приход од редовне делатности/пословни приход или број запослених у 2021. години најмање 1,728 пута већи него у 2018. години, односно уколико су утврђени подаци за приход од редовне делатности/пословни приход или број запослених у 2022. години најмање 1,728 пута већи него у 2019. години. Поред наведеног услова, оба параметра морају исказивати раст у посматраним годинама.

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 6.000.000,00 динара уколико, поред горе наведеног услова, имају најмање 35 (за средње правно лице 50) запослених на одређено или неодређено време на дан 31. децембра 2022. године.

Максималан износ бесповратних средстава који може бити одобрен привредним субјектима који испуњавају критеријуме брзорастућег развоја износи 12.500.000,00 динара.

4.2. Финансирање привредних субјеката који послују стабилно

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 2.500.000,00 динара, односно преко 3.750.000,00 динара у случају да припадају трећој или четвртој групи развијености, уколико задовољавају следеће критеријуме за стабилно пословање:

1) до достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2022. годину да су на дан 31. децембар 2018. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2018. до 2021. године забележили стабилан раст прихода од редовне делатности/пословних прихода и броја запослених;

2) након достављања званичних редовних финансијских извештаја за 2022. годину, да су на дан 31. децембар 2019. године имали најмање десет запослених на одређено или неодређено време и да су у периоду од 2019.

до 2022. године забележили стабилан раст прихода од редовне делатности/пословних прихода и броја запослених.

Услови и критеријуми који се односе на став 1. тач. 1) и 2) овог пододељка, ближе ће бити објашњени упутством за кориснике о спровођењу програма.

Предузетници, микро, мала и средња правна лица могу поднети захтев за финансирање пројеката у којима је део бесповратних средстава преко 6.000.000,00 динара уколико, поред горе наведених услова, имају најмање 35 (за средње правно лице 50) запослених на одређено или неодређено време на дан 31. децембар 2022. године.

Максималан износ бесповратних средстава који може бити одобрен привредним субјектима који послују стабилно, као и привредним субјектима који послују стабилно, а припадају трећој или четвртој групи развијености, износи 10.000.000,00 динара.

4.3. Финансирање привредних субјеката који диверсификују постојећу делатност или производни програм

Предузетници, микро, мала и средња правна лица, могу поднети захтев за финансирање пројеката који се односе на делатност коју до сада нису обављали, а за коју се могу употребити средства по овом програму. У наведеним пројектима део бесповратних средстава може бити до 2.500.000,00 динара за све привредне субјекте.

4.4. Услови доделе кредита Фонда

1. Кредити Фонда по овом програму одобраваће се у складу са програмом Фонда и са овим програмом.

2. Рок отплате:

– до десет година у оквиру кога је грејс период до једне године за правна лица;

– до осам година у оквиру кога је грејс период до једне године за предузетнике.

Рок отплате кредита не може бити краћи од две године од дана закључења уговора укључујући и грејс период, у случају отплате кредита у року који је краћи од две године привредни субјект је дужан да врати и бесповратна средства.

3. Каматна стопа је у складу са каматном стопом из програма Фонда, важећим на дан доношења ове уредбе.

4. Обезбеђење кредита:

– гаранција или авалиране менице пословне банке и/или

– меница и менично овлашћење јемца/приступоца дугу (уколико постоји јемство/приступање дугу другог привредног субјекта), а за кредите за

предузетнике максималног износа до 500.000,00 динара менице и менично овлашћење и/или административна забрана солидарног јемца – физичког лица и/или

- меница и менично овлашћење оснивача/акционара дужника и/или
- хипотека првог реда на непокретностима и/или
- залога на постојећој производној опреми и другим покретним стварима и/или
- залога на акцијама/уделима привредног друштва;
- меница и менично овлашћење дужника.

Изузетно, код инвестиционих кредита за куповину опреме за износе кредита до 10.000.000,00 динара, као основно средство обезбеђења могуће је узимање залогe на постојећој опреми и другим покретним стварима, уз обавезно узимање залогe на опреми која је предмет куповине. У том случају рок враћања кредита је до пет година у оквиру кога је грејс период до шест месеци.

Уколико је средство обезбеђења јемство другог правног лица или предузетника, рок враћања кредита је до пет година у оквиру кога је грејс период до једне године.

Јемство повезаног правног лица или предузетника са подносиоцем захтева не може бити основно обезбеђење кредита.

Фонд ће за све кредите наплаћивати провизију за обраду захтева, у висини од 0,3% од износа одобреног кредита, једнократно.

5. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

5.1. Корисници бесповратних средстава

Право да се пријаве на јавни позив за доделу бесповратних средстава и право да поднесу захтев за кредит код Фонда имају предузетници, микро, мали и средњи привредни субјекти и задруге који су регистровани у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР), а који имају званичне финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан нето губитак. Услов за задруге је да је задруга ускладила своја акта, органе и пословање са Законом о задругама („Службени гласник РС”, број 112/15) и да се подвргла задружној ревизији у последње две године.

Услов из става 1. овог пододељка не примењује се на предузетнике који немају обавезу подношења финансијских извештаја.

Услов за доделу бесповратних средстава је да је захтев за кредитним средствима претходно предложен за одобрење од стране Фонда.

5.2. Услови које морају да испуне подносиоци захтева

1. да су регистровани у АПР у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката најкасније до 31. децембра 2020. године, а за привредне субјекте који подносе захтеве за финансирање у укупној вредности већој од 12.500.000,00 динара најкасније до 31. децембра 2018. године, односно најкасније до 31. децембра 2019. године након достављања званичних редовних финансијских извештаја и за 2022. годину;
2. да нису разврстани као велико правно лице у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон) према последњем званичном финансијском извештају;
3. да су поднели попуњен захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит са потребном документацијом Фонду;
4. да су поднели оригинал профактуре/предуговора/понуде по ком се извршава инвестиционо улагање;
5. да над њима није покренут стечајни поступак, да се над њима не спроводи поступак за унапред припремљени план реорганизације (у даљем тексту: УППР) или да на снази нису мере из УППР, да се над њима не спроводи план реорганизације или да на снази нису мере из плана реорганизације, финансијско реструктурирање или поступак ликвидације;
6. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
7. да су у већинском приватном власништву;
8. да нису у групи повезаних лица, у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама, у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству;
9. да повезана лица подносиоца захтева нису примила државну помоћ по овом програму;
10. да су према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју радника на неодређено време на дан 31. децембар 2022. године имали најмање једног запосленог на неодређено време;
11. да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2023, 2022. и 2021. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима и делом државне помоћи садржане у кредиту Фонда, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;
12. да нису у тешкоћама у складу са чланом 2. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 – др. уредб, 62/21 – др. уредба, 99/21 – др. уредба и 20/23 – др. уредба).

6. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

6.1. Поступак доделе бесповратних средстава

Министарство расписује јавни позив за подношење захтева за доделу бесповратних средстава, који се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Јавни позив, информација о начину спровођења Програма, конкурсна документација, као и информација о условима кредита код Фонда, биће објављени на интернет страници Министарства: www.privreda.gov.rs и Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs, као и на Порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs.

Јавни позив је отворен док износ тражених бесповратних средстава не премаши износ расположивих средстава за спровођење Програма увећан за 20%, колико је просечан проценат одбијених, као и одусталих захтева пре решавања у претходним годинама, најкасније до 31. децембра 2023. године.

Захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит се подносе Фонду истовремено, и то достављањем попуњеног обједињеног обрасца захтева за финансирање, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова из одељака 3, 4. и 5. овог програма.

Подаци о оствареном приходу од редовне делатности/пословном приходу утврђују се искључиво на основу јавно објављених финансијских извештаја на интернет страници АПР, за запосленост искључиво на основу евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју радника на одређено и неодређено време, а за јавне приходе на основу евиденције Пореске управе.

Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен или уколико привредни субјект одустане од коришћења одобреног захтева пре пуштања средстава у коришћење, уз одговарајуће образложење.

Након пријема захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, Фонд оцењује поднети кредитни захтев привредног субјекта.

Информације о свим примљеним захтевима за доделу бесповратних средстава, са предлогом за одобрење или одбијање кредитног захтева уз образложење разлога одбијања и уз сву потребну документацију, Фонд доставља Комисији, коју решењем образује министар привреде.

Комисија врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси решења о прихватању захтева и додели бесповратних средстава, према редоследу пријема формално исправних захтева, или о одбијању захтева. Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за

изменама, услед наступања непланираних околности. Уколико се изменама услед наступања непланираних околности не утиче на промену намене средстава или повећања износа одобрених бесповратних средстава, о истим у току грејс периода може одлучивати Фонд, о чему редовно обавештава Министарство. Замена добављача је могућа само услед више силе (клијент мора достави писмено обавештење од добављача да није у могућности да испоручи опрему) и само за опрему која има исту намену као и за ону за коју су средства одобрена.

Комисија основана по овом програму такође одлучује о свим поднетим, а нерешеним захтевима до 31. децембра 2022. године по Програму подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2022. години, као и о евентуалним захтевима за изменама услед наступања накнадних непланираних околности по Програму подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2022. години и по Програму подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2021. години.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности и оцењивање захтева дефинисани су у одељцима 3, 4. и 5. овог програма.

Ради потпунијег сагледавања квалитета захтева, Комисија може да затражи додатну документацију и појашњења предлога, као и да изврши накнадну верификацију поднете документације.

Административно-техничку подршку раду Комисије пружа Фонд.

Решење о прихватању или одбијању захтева за доделу бесповратних средстава Комисија доставља Фонду. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава мора да садржи обавештење кориснику да му се додељује *de minimis* помоћ.

У року од осам дана од дана доношења одлуке Управног одбора о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и о решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјект, након чега у року од 60 дана, а у изузетним случајевима најкасније до истека грејс периода, закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.

Даном закључења уговора се сматра дан када је уговор потписан од стране Фонда. Сматраће се да су привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава у предвиђеном року одустали од додељених средстава, као и од кредита код Фонда. Уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Фондом, уговор о додели бесповратних средстава закључен са Фондом сматра се ништавим и обрнуто.

Уговор о додели бесповратних средстава мора да садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намену за коју се средства додељују, обавезу Фонда да пренесе одобрена бесповратна средства на посебан наменски динарски рачун корисника, обавезу корисника да инвестиционо улагање заврши најкасније у року од 12 месеци од закључења уговора о

додели бесповратних средстава, обавезу корисника да уколико средства буџета не искористи наменски, та средства врати у складу са уговором, као и временски оквир у ком привредни субјект не сме да изврши брисање из релевантног регистра, отуђи, односно прода или заложи предмет инвестиционог улагања, нити исти да у закуп. Изузетно, код привредних субјеката који обављају грађевинску делатност, најам грађевинске механизације са људством се не сматра изнајмљивањем у смислу овог програма.

Корисник средстава не може у року од две године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом да:

1. обрише из регистра предузетничку радњу, односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва;
2. отуђи, односно прода или заложи предмет инвестиционог улагања, нити да исти да у закуп.

У случају непоштовања обавеза из става 19. овог пододељка, корисник је у обавези да поред кредита Фонду, врати и одобрена бесповратна средства увећана за законску затезну камату која се обрачунава од датума проглашења обавеза доспелим. Уколико корисник наведене радње изврши после наведеног рока од две године, а за време трајања кредита, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства.

Код наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), где је дошло до уништења предмета финансирања, министар привреде одлучује о отпису бесповратних средстава уколико корисник средстава није у могућности да наплати средства преко осигурања, а на основу извештаја добијеног од стране Фонда и извештаја са обављене теренске контроле.

Уз уговор о додели бесповратних средстава прилажу се бланко менице корисника и бланко менице већинских оснивача, односно минимум 51% без обзира да ли су оснивачи физичка или правна лица (изузев уколико је оснивач страном правно или физичко лице), које служе као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава у случају да се утврди ненаменско трошење средстава или евентуалне злоупотребе. Након истека рока од две године од закључења уговора о додели бесповратних средстава, уколико је клијент испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев, враћају се менице које су биле средство обезбеђења, односно друга средства обезбеђења за бесповратна средства.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и успостављању инструмената обезбеђења за кредитна средства Фонда, Фонд ће, у року од 15 дана од дана успостављања инструмената обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства на посебан наменски динарски рачун корисника у складу са захтевом корисника и валидном документацијом за пуштање средстава.

Фонд на својој интернет страници објављује листу свих поднетих захтева, као и листу свих кандидата којима су одобрена бесповратна средства.

6.2. Поступак по жалби

Кандидати чије је захтеве Комисија одбила имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд.

О жалби одлучује министар привреде у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

6.3. Уговор о реализацији програма

По усвајању Програма Министарство ће са Фондом потписати уговор о комисиону који се односи на реализацију овог програма, којим ће на Фонд бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, обавеза закључивања уговора о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, годишња контрола наменског коришћења бесповратних средстава у наредне две године од датума потписивања уговора о коришћењу бесповратних средстава, као и обавеза редовног извештавања Министарства и извештавања о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

Министарство ће, по закључењу уговора са Фондом, пренети целокупна средства за реализацију овог програма Фонду на подрачун за посебне намене, група подрачуна 724 – Рачуни за посебне намене код фондова Републике Србије код Управе за трезор, у складу са уговором о реализацији Програма.

7. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врши Фонд. У реализацији контроле, техничку подршку Фонду пружају акредитоване регионалне развојне агенције (у даљем тексту: АРРА).

Корисник средстава дужан је да Министарству, Фонду, АРРА и Комисији за контролу државне помоћи у сваком тренутку, од подношења захтева до истека две године од закључења уговора, омогући теренску контролу и увид у документацију потребну ради потпунијег сагледавања захтева и контроле реализације инвестиционог пројекта.

Фонд ће квартално достављати извештаје о реализацији и контроли спровођења Програма Министарству, у наредне три године од дана потписивања последњег уговора са привредним субјектом. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд ће по завршетку свих активности, а најкасније до 31. марта 2024. године, доставити извештај о реализацији Програма Министарству. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади. Коначан извештај о реализацији Програма биће сачињен након друге теренске контроле и објављивања завршних рачуна за 2025. годину и достављен Министарству, које ће га ради информисања доставити Влади.

Фонд ће сва неутрошена средства до 30. априла 2024. године пренети у буџет Републике Србије, сем уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију програма за исте намене.